

ДОСТАВЛЕННЯ ПОРУШНИКА ЯК ЗАХІД АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У науковій літературі представлено багато точок зору вчених щодо поняття, структури, класифікації та рівня правового забезпечення заходів адміністративного примусу. Найбільш жвава дискусія точиться стосовно класифікації заходів адміністративного примусу та визначення єдиного критерію такої класифікації. Науковці України в основному ігнорують в своїх класифікаціях заходів адміністративного примусу заходи адміністративно-процесуального забезпечення. Обґрунтовується така позиція тим, що заходи процесуально-забезпечувального характеру самостійного юридичного значення не мають і тому можуть розглядатися у сукупності з іншими заходами, які відносяться до заходів адміністративного припинення.

Традиційно заходи адміністративного примусу поділяють на заходи попередження, заходи припинення та адміністративні стягнення [1, с. 111]. Лише в поодиноких працях обґрунтовується необхідність доповнити запропоновану класифікацію заходами адміністративної відповідальності [2, с. 192], адміністративно-відновлювальними заходами [3, с. 17] чи заходами адміністративно-процесуального забезпечення [4, с. 16]. Одним із заходів адміністративного примусу, який застосовується до осіб, що офіційно ще не визнані винними у вчиненні адміністративного правопорушення, є доставлення порушника. Стаття 259 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі — КУпАП) повністю присвячена особливостям застосування компетентними органами (посадовими особами) такого заходу, як доставлення порушника.

Доставлення порушника визначається як адміністративно-примусове вилучення особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, з місця вчинення протиправного діяння або з місця виявлення правопорушника та супровід її в орган, який вправі вирішувати питання про адміністративне затримання або притягнення до адміністративної відповідальності, пов'язане з застосуванням заходів психічного або фізичного впливу, яке

здійснюється уповноваженими особами з метою забезпечення можливості притягнення правопорушника до адміністративної відповідальності [5, с. 749].

Вважаємо, що, по-перше, запропоноване в юридичній літературі визначення доставлення порушника потребує корекції з огляду на зміст цього заходу примусу, а, по-друге, доставлення порушника слід відносити до заходів адміністративно-процесуального забезпечення, які мають свою самостійність в системі заходів адміністративного примусу, що обумовлено підставами та метою їх застосування. Адже головна мета застосування доставлення порушника — це не запобігання правопорушенням, не припинення вже розпочатого протиправного діяння і не притягнення до відповідальності винної особи, а забезпечення адміністративного провадження шляхом складання протоколу про адміністративне правопорушення.

Під адміністративним доставленням порушника слід розуміти не тільки адміністративно-примусове вилучення особи, що скоїла адміністративний проступок, з місця вчинення цього правопорушення або з місця виявлення правопорушника та супровід його в орган, який вправі вирішувати питання про адміністративне затримання або притягнення до адміністративної відповідальності, а також знаходження доставленої особи не більше години у відведених приміщеннях з метою забезпечення можливості притягнення правопорушника до адміністративної відповідальності та складання протоколу про адміністративне правопорушення.

Специфіка заходів адміністративного примусу, які застосовуються до осіб в межах провадження у справах про адміністративні правопорушення, в тому числі і доставлення порушника, полягає не тільки у тому, що їх застосування пов'язане з тимчасовим обмеженням прав і свобод порушника, а й у тому, що такі заходи можуть обмежувати права і свободи осіб, які офіційно ще не визнані винними у вчиненні протиправного діяння. Тобто особа, стосовно якої не винесено постанову про накладення адміністративного стягнення, не є правопорушником, а має згідно зі ст. 268 КУпАП статус особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Це означає, що будь-яке застосування до такої особи заходів адміністративного примусу повинно бути чітко регламентоване національним за-

конодавством. Тобто в КУпАП повинні бути передбачені підстави застосування таких заходів, перелічені суб'єкти, які вправі застосовувати ці заходи, і, нарешті, повинна бути прописана процедура застосування заходів адміністративного примусу. На жаль, не всі ці вимоги враховані у ст. 259 КУпАП, яка передбачає порядок застосування такого заходу примусу як доставлення порушника.

Література

1. Битяк Ю. П. Административное право Украины (Общая часть) [Текст] : учебное пособие / Ю. П. Битяк, В. В. Зуй. — Х. : Одиссей, 1999. — 224 с.
2. Колпаков В. К. Адміністративне право України [Текст] : підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко. — К. : Юрінком Інтер, 2003. — 544 с.
3. Бахрах Д. Н. Административная ответственность граждан в СССР [Текст] : учебное пособие / Д. Н. Бахрах. — Свердловск : Изд-во Урал. ун-та, 1989. — 204 с.
4. Миколенко А. И. Административный процесс и административная ответственность [Текст] : учебное пособие / А. И. Миколенко. — Изд. 3-е, перераб. и доп. — Х. : Одиссей, 2007. — 360 с.
5. Кодекс Украины об административных правонарушениях [Текст] : научно-практический комментарий / А. С. Васильев, Е. В. Додин, А. И. Миколенко, О. П. Подцерковный [и др.] ; под общ. ред. А. С. Васильева, А. И. Миколенко. — 7-е изд., доп. и перераб. — Х. : Одиссей, 2010. — 1088 с.